

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Sfrada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

István király emléke.

A mi korunk nem egy példát szolgáltatott arról, hogy erős lelkű, tehetséges, bátor emberek új irányt szabhatnak nemzetük életfolyásának. Mussolini az összeomlás vonaglásából emelte föl nemzetét új virágzásra, Kemal pasa lelkileg és testileg lerongyolódott

nemzete élén szembeállt a gőgös nagyhatalmak beparancsaival és kisperte országából a prédalesőket, akik a hullarablás könnyű eszközeivel akarták felosztani Törökországot. Mi lesz Németország sorsa? Ott éppen most próbál egy ember urrá lenni a belső zavarok hullámain: vajjon sikerül-e nekie rendbe szedni szétzilált nemzetét és új csapáson elindítani a hatalom és dicsőség útján?

Szerencsés nemzet, amely az irányvesztés idején megkapja hivatott vezetőjét!

Ezt a szerencsét a magyar nemzet is sokszor megérte.

Ezelőtt kilencszáz esztendővel Árpád népe életének legválságosabb korszakát élte. Régi szervezete, amelyet a Kárpátokon át új hazájába hozott, felörlődött a változott életviszonyok között. Hite megrendült a pogány

vallásban, erkölcei, szokásai többé nem feleltek meg az európai környezetnek, fegyelmén és összetartásán, amelyek a honfoglalást diadalra vitték, erőt vett az önzés, egyesek hatalmi érdeke. A magyar nemzet a végső elhanyagolás szélén állott, És ekkor a gondviselés új

fordulatot adott a magyarság sorsának. Két kiváló embert küldött megmentésére: Géza fejedelmet és ennek fiát, Istvánt.

Mindakettő kitűnően oldotta meg feladatát. Géza fejedelem vasmarokkal törte össze mind a korhadt intézményeket, mind az emberi gyarlóságokat, amelyek az új rend kialakulásának útjába állottak. Fia István pedig az építő munkát, az új rend megvalósítását tűzte ki életcéljául. A legbizonyo-

sabb utat választotta, lelkesítő eszményt adott népének: a keresztény vallást! Az eszmény ezuttal is hatalomnak bizonyult: új erőket, új erényeket hívott életre és a haladásnak szárnyakat kölcsönzött. István király apostola lett népének.

De királyi hivatását sem tévesztette szem előtt. Nemcsak lelkesíteni és nemesíteni tudta népét, hanem kormányozni is. Nemcsak az

eszményt vette át nyugati példányképeitől és tanítómestereitől, hanem a hasznos formákat is, amelyek nemzetét a nyugati művelt népek nagy családjába beillesztették.

S mindezt úgy valósította meg, hogy a magyarság nemzeti vonásai nem tűntek el, vi-

*Ah, hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga,
Ki voltál valaha
Országunk istápjá?*

*Hol vagy, István király?
Téged magyar kíván,
Gyászos öltözetben
Teelőtted sírván.*

*Előtted könyörgünk
Bús magyar fiaid,
Hozzád fohászokunk
Arva maradékid.*

Elég volt az árulásból!

A régi Magyarországon egyetlen román embernek sem jutott eszébe, hogy a román nemzeti párttal szemben egy más politikai pártot alakítson. Az államtól fizetést élvező, az állam-kenyerén élő román nemzetiségű tisztviselők nem a mai titkos szavazással, hanem nyílt szavazással szavaztak le a román jelöltekre. Miután ezeket tudom és láttam, megáll az eszem, hogy a mi népünk, a mi fiaink, a mi vérünk miféle átkozott fertőzésnek esett martalékaul. Nem értik meg, hogy egy olyan népnek lettünk kisebbségei, a melyik maga tegnap még kisebbség volt és saját sorsában, életében és jövőjében tanulta meg, hogy kisebbségi út csak egy van: az összefogás útja és ezért ennek összetörőit érdemes megfizetni. Nem értik meg, hogy a kisebbségi sorsot átélt nép a fegyelmezetlen magyar elemeket ha ki is használja, de semmire sem becsüli. Közélről figyeltem azokat, akik különféle okokat kitalálva az Országos Magyar Párt ellen foglaltak állást, figyeltem azokat a gyenge jellemű embereket, akik a különféle kormányok szekeréhez kötötték magukat és szomorúan állapítottam meg, hogy gyarló magyar testvéreink vannak, akiknek minden szavuk az árulónak szava és hazugság. Hazugság, hogy az Országos Magyar Párt nem népünk akarata képviseli, hogy abban a népünk érdekeit nem védelmezik! Nincsen egyetlen elgondolás, eszmeterv, amelyet meg nem lehetne tárgyalni az Országos Magyar Párt különféle és minden érdekeinkre figyelemmel lévő szakosztályain. A különféle szakosztályok élén a legodaválóbb emberek állnak — tudás, tehetség, munkakedv, rátermettség szerint kiválogatva. Nincs sehol senki, akit nem népünk akarata, őszinte tisztelete állított volna a maga helyére. És mégis merik

tézsége, szabadságszeretete, becsülettudása, a régi maradt.

Kilencszáz esztendő múltán is — kivált a nagy lelki és anyagi válságok közt — eleven fénylik emléke és a tiszteletére rendelt ünnepnapon fohászra ihleti a magyarok — ajakát:

azt mondani, hogy az Országos Magyar Párt nem eléggé méltányolja a népet.

A romániai magyarságnak sok és erős tehetsége volt és van. Nem volt szegény szaktudású és általános műveltségű emberekből. Így módjában állott oly képességű emberekre bizni érdekei, sorsa irányítását, akiknél a tudáshoz megbízhatóság, fajszeretet és nemes lélek is bőven hozzá járult.

Mert voltak bőven ilyen embereink és igen természetes, hogy minden közepes erő, minden önjelölt nem kerülhetett az elsők közé. És ezek a selejteztettek nem tudják ezt megbocsájtani a romániai magyarságnak.

Ezek közül került ki e szerencsétlen évtized alatt ügyünk, jövőnk minden árulója és ezután is ezek közül fog kikerülni.

Nyissa ki a szemét minden magyar ember és vegye észre, hogy a fajrománság mindig valamelyik román pártban helyezkedik el.

A dolgozók, a szociálisták pártja is csak ott ér el számottevő eredményt, ahol nagyobb tömegekben élnek a nem román anyanyelvű, különösen a magyar anyanyelvű választók. A fajtájuktól elfajzott elemeket Arad, Temesvár, Nagyvárad, Szatmár, Kolozsvár és Marosvásárhely, tehát magyar helyek szolgáltatják.

Többen vannak a tíz év alatt összegyűlt testvéreink között a részben önzésből, hiúságból és nagyravágyásból, más részt kényelmes nemtörődömségből született árulói a magyar ügynek, mint amennyi árulója ezer éven át volt a román nemzeti ügynek — Magyarországon. Nem elég ezért szégyelni magukat: az árulás ellen sorompóba kell állítanunk a nemzet erkölceseit és jobb érzéseit.

Keresztes János.

Külföld

Ostromállapot Németországban. A választási küzdelmek során kifejlődött félig-meddig háborus állapotot a választások sem szüntették meg. Azóta is napirenden vannak az összetűzések s alig van nap, hogy egyik-két halottja ne lenne a féket nem ismerő politikai szenvedélyeknek. Különösen a Hitler-párt és a kommunisták között folyik elkeseredett küzdelem, de a Hitler-párt nem kiméli a szociáldemokratákat sem. A birodalmi kormány hiába reménykedett abban, hogy a szenvedélyek harca alább fog hagyni. Ezért kénytelen volt a legerősebb eszközhöz fordulni a rend helyreállítására: elrendelte az ostromállapotot az állami rend ellen irányuló bűncselekményekre, valamint a gyilkosságokra s a közlekedési eszközök megrongálására is. Ennek az erélyes intézkedésnek bizonyára meglesz a kellő hatása. Meghozta ezt a félelem által, amit az értelem nem tudott biztosítani: az élet rendjét, és ezzel talán a zavaros német viszonyok tisztulását is.

A délamerikai háboru. Paraguay és Bolivia között még mindig tart a háboru, sőt most kezd komollyá válni. Paraguay francia tiszteteket vett szolgálatába, Boliviában pedig német tisztet állanak a hadsereg élén. Ebből is látszik, hogy a két ország komoly háborura készül. A háboru egy majdnem hozzáférhetetlen óriási őserdőnek a bir-

tokáért folyik. A két ország között fekszik ez az erdő, hozzáférhetetlen, járhatatlan és telve van veszedelmes vadállatokkal, mérges kígyókkal. De van nagy kincse is: ki nem merithető, gazdag petroleum-források, amiket a legutóbbi időkben fedeztek fel. Ezekért folytat a két állam elkeseredett háborut, mert a petroleum ma nagy kincs s a kincsek ára mindig vér volt s az ma is.

Reménysugár Amerikából. Ugy látszik, lehet már számítani a gazdasági válság enyhülésére. Amerikában megindult a tőzsdei forgalom, igen biztató eredménnyel. Nagy vásárlások folytak a tőzsdén s emiatt az értékpapírok ára lényegesen emelkedett. Ugyan azt tartják, hogy az egész csak kortesfogás a Hoover elnök részéről, aki így akarja biztosítani újabb megválasztását. Lehet, hogy ebben van is valami. De csak kortesfogásnak nem lehet ilyen eredménye s ezért most már több bizalommal tekinthetünk a jövő felé.

Merénylet Franciaországban. A napokban leplezték le Franciaország északnyugati sarkán, a Bretagne nevű tartományban egy emlékművet, annak emlékeztetére, hogy ez a tartomány négyszáz éve Franciaországhoz tartozik. Az emlékmű leleplezésére Herriot francia miniszterelnök is megjelent s beszédet is mondott. Az ünnepség befejezése után egy bomba robbant fel az emlékmű közelében, de kárt nem tehetett, mert az ünneplő közönség már eltávo-

zott. A robbanásnak korábban kellett volna bekövetkeznie s akkor szörnyű pusztítást vívna volna végbe, de valami műszaki hiba folytán a bomba később robbant fel s így a pusztulás elmaradt. Általános a hit, hogy a merénylet annak a pártnak a műve, amely önkormányzatot kíván Bretagnének s ezért a párt egyik vezérért letartóztatták.

A szovjet a világkereskedelemben. Megemlékeztünk már a szovjet pozsonyi buzaraktáráról, ahonnan cseh szövetségünk jóvoltából versenyt fog csinálni mezőgazdaságunknak. Most Lengyelországból s Franciaországból jön a hír, hogy mind a két ország élénk kereskedelmi kapcsolatot létesít Szovjetországgal, sajnos, megint a mi hátrányunkra, mert főképen petróleum az, amit az oroszoktól vásárolnak, még pedig igen nagy mennyiségben. Ugy látszik, Romániának máshol kell kereskedelmi kapcsolatokat teremtenie, s reméljük, hogy ez fog is sikerülni az Olaszországgal és Magyarországgal mostan folyó tárgyalások rendjén.

Ellenforradalom Spanyolországban. Arisztokraták és előkelő katonatisztek szerveztek ellenforradalmat Madridban, a spanyol fővárosban, de tervüket felfedezték, a szervezőket letartóztatták és az ellenforradalmat elfojtották. Ugy látszik, semmiképen sem tud megszilárdulni a rend ebben a folyton forrongó országban.

Minden magyar ember jegezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Belpolitikai hírek

A PÁRTELNÖK NYILT LEVELE.

Gróf Bethlen Györgyöt, az Országos Magyar Párt elnökét két helyen választották meg képviselőnek. Ő a kolozsvári mandátumot tartotta meg. Az udvarhelymegyei választókhoz a következő nyílt levelet intézi.

Udvarhelymegye Mélyen Tisztelt
Választóközönségéhez!

Lezajlott egy újabb parlamenti választás, mely új erőpróba és kísértések elé állította választóinkat.

A választás előtt hatósági parancs és a csendőrszuronyok akadályozták meg abban, hogy a székegy pártbíráinkkal találkozhasam, beszélhessek. Az amugy is rövid idő és a legszorgalmasabb mezőgazdasági munkaidő alatt ilyenformán megfosztottak annak a lehetőségétől, hogy a hatóságok teljes támogatásával megindított ellenséges rágalomhadjárral szemben, az igazság erejével védekezhettünk volna. A hatósági erőszak, nyomás, ígéretés, megfélemlítés, befeketítés, párosulva egyesek sajnálatos eltévelygésével és táplálkozva a súlyosan elítélendő közömbösség által, elérték azt, hogy legalább látszólag a választási eredmény, a sorainkhoz hűek közül sokaknak nem nyújt teljes megnyugvást.

A székegy-magyar becsület iránti kötelességünk eme törvényellenességnek, továbbá annak megállapítása, hogy a Király Őfelsége akarata ellen vétett e szabad választást hirdető választási kormány, mely annyira hűtlen lett a gyulafehérvári ünnepélyes deklarációban hirdetett elvekhez, hogy ama valótlanságot bizonyítsa, miszerint a magyar nép a nemzeti-parasztpárt mögött sorakozik, odáig vetemedett, hogy még a békés, törvényes választási felvilágosító munkát is durva erőszakkal akadályozta meg. Nem engedte meg, hogy a nép valódi bizalmából ismételten megválasztott vezetői a választókat még csak láthassák is, míg ugyanazon csendőrszuronyok árnyéká-

ban születtek meg a nemzeti-parasztpárt udvarhelymegyei szavazatai.

Eme törvénytelenségeket táviratban azonnal elpanaszoltam Vaida Sándor miniszterelnök urnak, aki még csak arra sem érdekesített, hogy a törvényes vizsgálat megindításának elrendeléséről értesített volna.

Az emberiség történetében talán egyetlen szép eszmével sem éltek annyiszor vissza, mint midőn a demokrácia jelszavával fennem hirdették az önkényuralmat megszegyenítő módszerek igénybevételével tették magukat a tárgyilagos történelmi bírálat előtt örökre méltatlanokká arra a jelszóra, amelyet érdem nélkül, a tömegek elámitására és megtévesztésére használtak fel.

Mint egy újabb szomorú tapasztalatot és kiábrándulást örökítem meg eme megyeszerte ismert tényeket, mindenkinek emlékezetére és jövőbeli okulására.

Ezek után hálás köszönetemet fejezem le a hűeknek, a zászlónk melletti kitartásért és az ehhez való ragaszkodásért.

Annál becsesebbek a reánk esett és kimutatott szavazatok, mivel a legegyszerűsebb küzdelemben annak bizonyosságai, hogy a becsületes, jó magyar szívek önmaguktól, rebeszélés nélkül is egymásra találnak és hogy a Magyar Pártnak valódi alapjai ott a szívek, a lelkek legmélyén nyugszanak.

Hálás szívvel köszönöm a kiállott súlyos erőpróba látható jele gyanánt ismételten nekem juttatott képviselői mandátumot és annál nehezebb számomra, hogy közölnöm kell ezt, miszerint formai okokból és Pártunk vezetősége határozata folytán arról kénytelen vagyok ezúttal lemondani.

Maradok kiváló tisztelettel és magától testvéri üdvözléssel:

Kolozsvár, 1932. augusztus havában.

Dr. gróf BETHLEN GYÖRGY.

Mire készül a Vajda-kormány?

Hosszas vajudás után végre megszületett a kormány. Vajda Sándor miniszterelnöksége alatt, jórészt azok töltik be a miniszteri tárcákat, akik a nemzeti-parasztpárt előző kormányában is szerepeltek.

Maniu azonban nem vállalt szerepet a kormányban, befolyását pártelnöksége révén fogja gyakorolni. Ebből a közvélemény kedvezőtlen következte-

téseket von le, tudniillik az a vélemény kezd kialakulni, hogy a Vajda-kormány nem lesz hosszszas életű. Azt az aggodalmat is jogosan hangoztatják, hogy Maniu vonakodása gyanakvást és nyugtalanságot fog kelteni külföldön, ahonnan pedig az országnak sürgősen segítséget kellene kapnia, pénzügyei rendbe hozatalára.

A személyi kérdéseknél azonban sokkal fontosabb, hogy a

kormány milyen célokat tűzött maga elé. A parlamenti bemutatkozás alkalmával Vajda miniszterelnök erről is tájékoztatta az országot. Az előadott tervvel elég körülményesen rávilágítanak az ország bajaira, de vajjon mennyi fog megvalósulni a tervek közül? Az ígéretek akkor is nehezen teljesültek, amikor jobbak voltak a viszonyok, hát mostan, amikor a belső erőforrások elapadtak, a külsők pedig be-

...gondoltak.
A Vajda miniszterelnök be-
jelentését már azért is érdemes fi-
gyelemre méltatni, mert benne
az ország nehéz bajai élénken
tükröződnek.

A miniszterelnök a követke-
zőket mondotta:

A kormány legfontosabb fel-
adatának tekinti a válság okozta
nehézségeket áthidalni és a
állásfegyvetés kiegyensúlyozását
biztosítani, mind az állam, mind a
magánosok háztartásában.

— A konverziót érintetlenül
meghagyjuk a gazdák adós-
ságaira nézve, de módosítani
fogjuk, hogy ne huzzanak
előnyt abból mások, csakis tény-
leg a mezőgazdák és a mező-
gazdaságra fordított kölcsönök
előreszűljenek a törvény védel-
mében. Célunk, hogy a törvény
a veszélyeztesse az állam pénz-
ügyi helyzetét.

— A hitel és kereskedelem
területén módosítani fogjuk a
törvényt felszámolásról szóló tör-
vényt.

— Tekintettel a jövedelem
csökkenésére, különösen a me-
zőgazdasági termékek árainak
csökkenésében, kéri
fogjuk a parlamenttől elsősor-
ban a mezőgazdasági adók le-
szállítását, valamint más egye-
zes adók csökkentését. Meg fog-
juk szüntetni az uttörvényben
előírt kötelező szolgáltatásokat,
amint a szőlőilletékeket. Hogy
a mezőgazdasági hitelt olcsóbbá
tegyük és a gabonaértékesítést
biztosítsuk, javasolni fogjuk
a közraktári törvény módosítá-
sát a közraktári hitelek új sza-
bályozását és új közraktárak
építését állomásokon és kikö-
tőhelyeken. Egyben leszállítjuk a
állomány- és állatilletékeket.

— Tekintettel a gyenge ter-
vezésről az arra szoruló gazdák
előzárására. A gabonakivitel elő-

mozdítása végett életbe fogjuk
léptetni a gabonaexportőrök szö-
vetkezését, amely a mezőgazda-
sági termékek értékesítéséről
szóló törvény alapján fog mű-
ködni. A kormány igyekszik a
külfölddel megfelelő megállapo-
dásokat létesíteni az ország ter-
mékeinek értékesítése végett.

— Amennyiben az adók le-
szállításával a magángazdasá-
gokban helyreáll a mérleg, re-
méljük, hogy mindenki pontos-
an fog eleget tenni az állam-
mal szemben fennálló köteles-
ségeinek és így az állam is pon-
tosan fogja fizethetni lisztvise-
lőit és nyugdíjasait. Az állam
a legmesszebbmenő takarékos-
sággal kívánja háztartásának
egyensúlyát biztosítani. Törölni
fogják a felesleges kiadásokat,
szigorúan alkalmazzák az állás-
halmozási törvényt és hogy a
polgároknak meg legyen a biz-
tosítékuk, hogy az állam pénzé-
vel sáfárkodók teljesítik köteles-
ségüket, törvényjavaslatot nyújt
be a köztisztviselők vagyonának
ellenőrzéséről és a közéleti tiszt-
esség védelméről.

Szükségesnek látszik a köz-
igazgatási törvény egyes szak-
szainak módosítása. A kormány
meg van győződve, hogy a köz-
ségek háztartásánál is nagy-
mértvű megtakarítások eszközöl-
hetők és sikerül nyugodtabb ala-
pokra építeni a jelenlegi községi
igazgatást.

Ezek volnának a kormány
legsürgősebb teendői. Ezek után
Vajda hosszú sorát adta elé a
kormány terveinek, amelyekkel
a gazdasági élet, a kultúra, egész-
ségügy és külpolitika feladatait
akarja megoldani.

A kisebbségek javára is föl-
vett egy rövid pontot, amelyben
igazságot és méltányosságot ígér
számunkra.

Vajda beszédével nagy tapsot
aratott a parlamentben. Mi

talán hagyjuk akkorra a tapsot,
amikor az ígéretek megvalósulnak.

Jorga visszavág. Mikor a kel-
lemetlen vendéget kiutasítják a
társaságból, ez az ajtó előtt
rendszerint megáll és tesz még
nehány megjegyzést ellenfeleire.
Jorga volt miniszterelnök sem
állja meg, hogy bukásért ne-
hány csipős megjegyzéssel ne
illessen utódait. Egy román uj-
ságírónak a következő bírálatot
mondotta ezekről:

— Fialat ember — mondotta
Jorga az újságírónak — sohase
higgyen annak, amit Maniu
mond. Hosszas tapasztalat alap-
ján mondom, hogy már több-
ször megégettem az ujjamat
vele, lesznek olyanok, akiket
végképpen rászed szavaival.

Vaidáról a következőképp nyi-
latkozott:

— Régóta ismerem Vaidát,
nagyon kellemes társalkodó és
elegáns ember tud lenni egy sör-
házban éjjel 12 óra után.

A nemzeti-parasztpárttól azt
mondotta, hogy a párt nem
egyéb, mint balázsfalvi
szenteltvízzel készült
regáti puliszka.

A kormányról az a meggyőző-
dése, hogy az ország ezalatt a
vezetés alatt egyetlen komoly
lépést sem tud előre haladni.

A képviselőházi ezt a jel-
lemző kijelentést tette:

— Nem érdekel. Cseppet sem
ejtene bámulatba, ha egy szép
napon a köztársaságot
kiáltaná ki. Sohase tes-
zem be ebbe a parla-
mentbe a lábamat.

Minden községben adják elő
a műkedvelők a Duszgazdag
című bibliai szindarabot. Az
előadás joga három példány
megvásárlásával szerzhető meg.

TÁJÉKOZTATÁS

A Magyar Párt kérése a magánfelekhez. A Magyar Párt bukaresti értekezletén elhatározta, hogy a magyar érdekek védelmére nagy gondot fog fordítani. A képviselők és szenátorok arra kéri a közönséget, hogy a megkeresések a tagozatok útján történjenek. Erre elsősorban az ügyek gyors elintézése végett van szükség. A személyesen Bukarestbe utazókat arra figyelmezteti az értekezlet, hogy csak a legfontosabb esetekben utazzanak és akkor is leutazásukat idejében jelentsék be a bukaresti iroda vezetőségének, ellenkező esetben megtörténhetik, hogy a leutazás teljesen céltalanná válik, például amiatt, hogy az ügyet intéző kormányzati közeg éppen nincs Bukarestben, esetleg akadályozva van. Az értekezlet felhívja a közönség figyelmét arra is, hogy ugyanazon ügyet ne adják át a parlamenti csoport két, vagy több tagjának is, mert ezzel, amint már többször megtörtént, hiábavaló utánjárásokra és egymást keresztező intézkedésekre adnának alkalmat.

Magyarok a világversenyen. A régi görögök példájára, a világ művelt népei minden négy évben összemérik testi erejüket és ügyességüket. Az idén az amerikai Los Angeles-ben zajlottak le a versenyek, 38 nemzet részvételével. A magyarok a nehéz gazdasági viszonyok következtében kevesen tudtak megjelenni a nagy mérkőzésen, a költségeket magánosok, főként az amerikai magyarok adták össze. De ha nem volt nagy a magyar versenyzők mennyisége, annál kiünőbb volt a minősége. Egy-másután aratták a világbajnokságokat, sok nagy nemzetet le-

győzték s egyes verseny-ágakban, mint például a kardvívásban, a világ bámulatát keltették föl. A versenyek végső mérlegét lapunk következő számában fogjuk ismertetni és méltatni.

Csörgő pénz. A pénz ma ritka jószág, de ha kevés is van, legalább csörgethetjük. Ugy látszik, a papírpénz helyett szinte kizárólag a réz, illetve nikkell pénz kerül forgalomba. Most a megmaradt száz lejesektől is bucsút vehetünk, mert még ebben a hónapban forgalomba hozzák az új ezüstpénzt.

Borzalmas bányaszerencsétlenség Japánban. A sorani szénbányában a bányalég fölrobbant és bent dolgozó munkásokból csak kettőt hagyott életben. A meghalt munkások száma meghaladja a 130-at. Nagy részüket fel sem lehet ismerni, annyira szétszaggatta őket a robbanás. A hozzátartozók közül sokan megőrültek.

Papucsban a világ körül. P. Misten világjáró dán újságíró 1925 óta járja a világot. Nem cipőt hord, hanem papucsot s a hét év alatt eddig 136 párt használt el. Utközben újságcikkeket írt s az azokért kapott pénzből élt.

Haragos szomszédok. Dobrudzsában az őslakó bulgárok véres harcot vívtak a román telepesekkel. Nem ez az első eset, mert a két tábor között állandó a viszálykodás. A napokban késekkel és fejszékkel támadtak egymásnak, s több súlyos sebesülés történt. Az összecsóválkozás úgy vált véres vererekedéssé, hogy az egyik telepes revolverrel agyonlőtt egy benszülöttet és többet megsebesített. A bulgárok erre tömegesen rárohantak a telepes lakószobákra s azokat súlyos üllelgekkel leterítették.

Az elkényeztetett medvék. A vadászati törvény tiltja a medvék pusztítását. A mackók már régóta észrevették, hogy nekik nagy kiváltságuk van. Egyre másra követik el garázdálkodásaikat. Különösen Háromszék erdősegeit töltik el a maguk rossz hírével. Legutóbb Kovászna környékén viselte ki magát egy jeles medvefamilia. A kovásznai erdőben legeltetett egy juhnyájat Moga Ilie zágoni pakuból. A mult hét egyik délutánján arra lett figyelmes, hogy két tyái mérgesen ugatnak az esztana melletti cserjésben. Abban a hiszembben, hogy ember kösledek, a kutyák után ment. Még sem volt ezeket megpillantani amikor erős morgással egy hatalmas medve emelkedett ki a bokrok közül. Ugyanakkor érkezett oda két kis bocs is a kutyáktól hajtva. A pásztor el akart szaladni, de az anyaméhenem engedte. Pillanat alatt megérte és éles karmaival a pásztor tarkójába kapott. Az meghalt, és teljes erejéből fejvágta a medvét a kezében tartva fejszével. A nyél azonban gyengek bizonyult, eltört. A medve dühödött medve pedig átölelte a pásztor és fájdalmas csókolással nyomott arcára. A pásztor halálára a kutyák ott hagyta a bocsokat és gazdájuk segítségére siettek, két oldalról támadták a vérengző vadra s meg is szalasztották. Ilyenformán a pakuból néhány súlyos sebbel megmaradt s most Kovásznán gyógyulását. Bizonyosan módosítja a törvényt, amely ugyancsak és óvja a szegény, ártatlan medvéket.

Dr. Péterffy Jenő ügyvéd lapunk munkatársa, irodáját a Victoriei (volt Kossuth Lajos utca) 32. sz. alá helyezte át.

A szegény asszony halála. Buziáson még a múlt héten veszettikutya harapta meg Pusztai Jánosné. Mivel a község nem adott pénzt a szegény asszonynak, hogy Kolozsvárra utazzék a Pasteur-intézetbe, a megmárt asszony behalt a veszettségbe. A szerencsétlen asszony holttestét Temesvárra szállították, ahol a törvényszéki orvos felboncolta. A boncolásnál segédkező Iluc Ilés szolga valamilyen műszerrel megszurta az ujját, melytől fertőzést kapott. A szolgát most a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították. A szegény asszonyt is el kellett volna küldeni.

Ahol már a levegő is megszükül. Piccard belga professzor saját tervei szerint készített repülő szerkezetével újra fel akar repülni olyan magasságba, ahová a levegő ritkasága miatt már sem ember, sem állat nem képes eljutni. Ő a nehézkérdést úgy oldotta meg, hogy gépét felszerelte süritett levegőt tartalmazó készülékkel. Célja az, hogy a rendkívül nagy magasságban különböző méresek végezzen, melyeket a tudomány felhasználhat. A kedvezőtlen időjárás egyelőre akadályozza Piccardot, hogy rész tervét keresztül vigye.

Hangya-mozgalmak. Páris egyes utcáit néhány nap óta valóságos elárasztották a vöröshangyák, melyek behatolnak a házakba, összecsapkodik az emberekre és ellepik az ételeket. A londoni Balham-negyedet is valóságos elárasztották a szárnyashangyák. Felhő alakjában jelentek meg a negyed felett és a sokmilliónyi rovar behatolt a házakba, úgyhogy a legtöbb helyen magakadályozták az étkezést. Röviddel később a sokmilliónyi hangya továbbvonult déli irányban.

Kommunisták garázdálkodása Kolozsváron. Azóta, hogy Budapesten kivégeztek két kommunista vezért, egymást érik a támadások és apróbb merényletek a külföldi magyar követségek és azok kirendeltségei ellen. Erdélyben előbb Temesváron, majd Kolozsváron garázdálkodtak a kommunista sihederek. Kolozsváron az utlevél-kirendeltség ablakait verték be. A veszedelemtől távol nem nehéz hős-ködni.

Oda és vissza. Egy angol repülő tul akar tenni az eddigi vakmerő társain, kik az Óceánt átrepülték. Az a terve, hogy Angliából Amerikába repül s a messzi világrész elérése után mindjárt visszafordul hazájába.

Szives tudomásul. A Székelykeresztúri Gazdasági Iskola tudatja az összes érdeklődőkkel, hogy az iskolában való mindennemű felvételi kérvény elfogadása és felülbírálatára egyedül az iskola igazgatója jogosult. Az ügy iránt érdeklődők tehát egyenesen odaforduljanak mindennemű felvilágosításért.

Ki akar felső kereskedelmit végezni? Keresztény vallásu, magyar fiúk és leányok *magántanulóknak* is beiratkozhatnak a kolozsvári állami felső keresk. isk. *magyar tagozatába*. Rendes tanulók részére olesó internátus, teljes, vagy félkosztál (csak ebéd). Válaszbélyeges levélre felvilágosítást ad az iskola igazgatósága, Cluj-Kolozsvár, Strada Saguna (Bartha M. u.) 11/b.

Felhívás a gazdakörökhöz a kigazdák őszi buzavetőmag szükségletének összejárására. A kormány ötven millió leit szavazott meg a kigazdák buzavetőmaggal való ellátásának céljaira. A segély vármegyéenként a mezőgazdasági kamarák útján fog kiosztatni természetben, vagy készpénzben. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület ezton is felhívja a hűtelékebe tartozó gazdakörök vezetőit, hogy sürgősen írják

össze a gazdaköri tagok buzavetőmag szükségletét és jelentsék be azt az illetékes vármegyei mezőgazdasági kamarákhoz. Helyesen cselekszenek a gazdaköri vezetők, ha a kimutatások egy példányát az E. G. E. titkári hivatalához is megküldik, hogy az E. G. E. is érvényesíthesse befolyását a kamaráknál a gazdaköri tagok érdekében. Ahol rozsdakárok voltak, igyekezzen minden gazda rozsdamentes vetőmagot beszerezni és azt lehetőleg szuperfoszfáttal elvetni, mert a rozsd elleni védekezés egyik legbiztosabb módja az egészséges magnak szuperfoszfáttal való elvetése. A szuperfoszfát árát a gyárak leszállították és a mai emelkedett buza árak mellett kb. 50 kg. buza árának felel meg egy mázsa szuperfoszfát ára. A 16%-os 232 lei, a 18%-os 261 lei kg.-ként.

Gyümölcsfanevelés. Szatmármegyében ebben az évben 25 ezer fiatal gyümölcsfát ültettek a mezőgazdasági szövetkezetek. A fiatal ültetvények kielégítően fejlődnek, ami annál is örövendesebb, mert minden felé azt tapasztaljuk, hogy a régi gyümölcsfák utánpótlásáról rem gondoskodnak tervszerűen.

Uj szita szegen függ. A kormány olyan híreket terjeszt, hogy a legközelebbi ülésszak elején törvényjavaslat kerül a parlament elé, mely a buza legalacsonyabb árát 300 lejben állapítja meg. Ennél az összegnél olcsóbban nem lehet majd búzát venni vagy eladni.

Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a FERENC JÓZSEF vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szivesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A FERENC JÓZSEF keserűvizet gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben is kapható.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

A gazda segítő társai.

Miként fokozhatjuk legjobban és tehetjük egészségessé buzatermésünket?

A buza árának emelkedését, sajnos, egy szomorú és országszerte tapasztalható jelenség kíséri. A termés legnagyobb része beteg, értéktelen, sőt vannak egész országrészek, ahol a gazda verejtékes munkája után, még az őszire szükséges vetőmagot sem kapja vissza.

Ezzel szemben számos gazda holdanként átlagosan 12 mázsás, egészséges termést aratott, sőt Kolozsvár közvetlen közelében az egyik birtokon az idén átlagosan 14 mázsás buzát arattak.

Cikkünkben arra kívánunk rámutatni, hogy mik a haladó gazda kötelességei a helyes gazdálkodás és a tökéletes eredmény elérése céljából.

A termés fokozásának, a helyes talaj előkészítés, trágyázás és vetőmagkiválasztáson kívül, legfontosabb tényezője a vetőmag helyes csávázása. A gazda elemi kötelessége, hogy a termelési költségeket a legcsekélyebbre szorítsa le és ennek ellenére dus és egészséges termést biztosítson.

A rézgálicos csávázás nagy mértékben rontja a vetőmagvak csiraképességét. Ebből az következik, hogy több magot kell elvetni, máskülönben nem lesz elég sűrű a vetés. Jól tudjuk, hogy a cséplőgép dobja igen nagy százalékban megtöri, vagy megsérti a szemeket. Ha a kékkő az ilyen megsértett szemet éri, annak csiraképességét nyomban megöli. 10—15%-ra tehető az általános tapasztalatok szerint az utánpótlandó vetőmagmennyiség. Tehát holdanként átlagosan 10 kgr-ra tehető a kékköves, nedves csávázás miatt előállott vetőmagvesztéség.

Ez a vetőmagvesztéség a Porzol, száraz porpácolásnál teljességgel elmarad, mert a Porzol a csirázást elősegíti, a csirázási erőt fokozza. Fertőtlenítő hatása hosszú ideig, még a talajban is tart, az így csávázott vetőmag száraz földben is elvethető. A Porzollal csávázott buzából learatott termés sűrű, bokros és egészséges.

A kétféle pácolás közötti összehasonlítás

a következőképen alakul számokban, 1 holdat alapul véve.

Kékköves csávázásnál:

25 deka rézgálic ára 1 mázsa vetőmaghoz — — — — — 5 Lei

Porzolózásnál:

20 deka Porzol ára 1 mázsa vetőmaghoz — — — — — 20 Lei

Első pillanatban tehát a kékköves csávázás tünik fel a legelősbobnak, de ez a látszólagos előny nyomban semmivé lesz, ha az itt következő felállítást figyelemmel kísérjük.

Porzolózásnál:

1 holdnál 10 kgr. vetőmagmegtakarítás — — — — — 50 Lei

1 holdnál 20 deka Porzol értéke — 20 Lei

Külön haszon az ingyen csávázáson kívül, már a vetés pillanatában 30 Lei

S ha még a Porzol pácolásnál biztos holdankénti 100 kgr. terméstöbblet értékét is számoljuk, akkor látjuk, hogy:

vetőmag megtakarításunk értéke 1 holdon — — — — — 30 Lei

100 kg. terméstöbblet értéke 1 holdon 500 Lei

Összes külön haszon 1 holdon 530 Lei
s mindezt 20 lei befektetéssel értük el.

A Porzollal való száraz pácolásnak a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett tehát különös előnyei vannak, mert a termés tökéletesen egészséges lesz, a porzolózott vetőmagot az egér nem bántja és az hosszú ideig utánfertőzéstől is mentes lesz.

Saját érdekükben a Porzol könnyebb meghozatása végett álljanak esetleg többen össze, mert így még a postai szállítási költségek is megtakaríthatók és öt holdhoz szükséges mennyiségű Porzolt 100 leiért szerezhettek be.

Szerkesztőségünk szívesen megadja a gazdatársaknak szükséges utbaigazítást a beszerzés módjára vonatkozólag, aki tehát ezen cikkünket megszívlelte, forduljon szerkesztőségünkhöz és biztosítson magának egy jelentékeny jövedelem szaporulatot azokkal szemben, akik még ma is rézgáliccal csáváznak.

Mulandó

VIHARBAN.

*Ne félj a vihartól
Én remegő szentem,
Nem bánthat az minket
Se' téged, sem engem,*

*Hadd csatázzon a szél
Főnt a fellegekkel,
Isten áll felettiük,
Örködb szemekkel!*

*Látod a villámlást?
— Szeme pillantása.
Hallod a mennydörgést?
— Szíve dobogása!*

Szabolcska Mihály.

Hazavágyók hangja

Engem a sors kőpaloták tündérvárosába vetett. Hivalkodás és fényezés a mindenapi látványosságom. S amig mások ebben anyi százan és ezren gyönyörködnek, engem csak undorít.

Én itt akármerre nézek, üres lelkek hideg hullélete árad felém. Az én lelkem mindenkor kalandoz a szép Székelyföldön, a felejthetetlen háromszéki szépmezőn.

Eppen érfőfelben volt a kalász. A szél lágyan suhogott a gabonatóblák felett.

Kocsim az országuton haladott. Estelelt. Az emelkedő hold fénye elárasztotta az egész mezőt. Ilyenkor azt hinnéd, ha a napfény nyugsgés elcsillapul, beáll a csend, mint a természet is mély álomba szenderülne.

De a természet soha sem alszik. Az éj kőpalotájának sem néma. A fülemile a bokorban eközött zengi bájos szerelmi dalát. A nádasból is hallszik a bölönbika hangja. Brekegnek a székelylakók, zugnak az éjjeli repkedő bogarak. A székelyszőről haza szállingózó állatok kolompja is hallszik. Ezen csilingel és ebben az édes harmóniában elvegyül az estharangszó távoli hangja...

Hiába hagytam el a falut, e régi emlékek szüntelen hazavisznek az édes, a felejthetetlen szülőföldre.

Ha a kőpaloták tengeréből én is kiszabadulnék és látom a mezőn az érett kalászt,

engem is elfóg a honvágy, mert otthon aratnak.

Lelkem ott kalandoz a székely mezőkön. Ott vagyok én is az aratók között. Hallom a fiatalság énekét és cifra magányomban is megtelik a lelkem a régi emlékekkel.

Látom, amint az emberek ellepik a mezőt. És látom atyámfiat, elhagyott falusi feleit. Látom, amint napkeltével neki fohász-kodnak a fáradságos munkának. Szorgalmas kezük alatt csak úgy dől az érett kalász. Erős férfiak kérébe kötik, fürge lányok keresztbe rakják.

És jön a betakarodás. Jönek a nagy szekerek. A férfi feladogatja a kését, a lány vagy a menyecske elszedi és megrakja a szekeret. A megrakott szekeret kötőruddal lenyomtatják, a kötelet jól meghuzzák, hogy a döcögős uton a gabona el ne hulljon.

De hát — amint ezt a példaszó is mondja — munkaközben még az aranyból is elcsenpenhet valami, a legjobban megrakott szekérről is hull a porba egy-egy kalász.

És látom, hogy Balog Ádám, a falu első gazdája, amint csendesesen eregél a rakott szekere mellett, le-lehajol és az út porába esett kalászsokat felszedi. Kis tarisznya lóg az oldalán. Ebbe gyűjti a kalászsokat.

Az Isten neki eleget adott. Nem szorult erre a csekélységre. Ő azért csak gyűjti, szedegeti minden nyáron szorgalmasan a porba hullt buzakalászt. S amig szekeren hordogatja a saját termését, csendes ballagása közben egész halom buzafejet gyűjtöget össze. Ezt otthon feleségével tenyerük között morzsolják ki s a polyvától gondosan tisztítják meg.

Néhány liter buza az egész, de azért csak úgy ragyog a szemük a boldogságtól, mikor ezt a tiszta buzát egy kis tarisznyába betöltik. Balogné asszonyom ünneplő ruhát ölt magára s úgy viszi a malomba. A molnár külön örli. Balogné a lisztjét fátyolszítán megtisztítja, kis teknőben bedagasztja és egy omlós belü kenyeret süt belőle.

Vasárnap reggel jóval a templomozás előtt a szatyorba a kenyér mellé két üveg jó bort tesznek s úgy viszik el a paphoz. És a tiszteletes ur ebből a kenyérből osztja ki az új zsenge örömére az urvacsorát.

Igy lesz az én falumban minden esztendőben az elhullott kalászból igazi szeretetvendégség...

Balog 'Adám és áldott emlékü felesége rég elment a jó Isten rakott csürébe, ahol örök a pihenés. De ha rájuk gondolok, mindig hallom a költő énekét, mintha ezt csak maga Balog 'Adám mondaná:

*Köt engemet a jó Isten kérébe,
Betakarít régi rakott csürébe,
Vet helyettem más gabonát cserébe...*

És keresem lázas töprengéssel azt a „más gabonát“, akit a jó Isten Balog 'Adámék helyébe vetett cserébe. Keresem azokat a tisztá, igaz lelkeket, akik meggondolják: a jó Isten előtt nem az az igazi áldozat, mely a dusak asztaláról potyog le.

Az Uristen nem szorult soha senkiére. Neki annyija van, hogy még ő ad másnak: gazdagnak, szegénynek egyaránt. Éppen ezért

olyan kedves előtte a Balog 'Adám áldozata, mert ő az ut porából szedte fel a kárba indult Istenáldását...

A szép Székelyföldön a székely lelkek naponként hull a porba a reménységnek egy-egy drága kalásza.

Jertek, menjünk oda, szedjük össze ezeket. És ha régen a porbahullt buzakalászs megszentelte az urvacsora áhitata, mennyivel szentebbé fog válni a porbahulló reménység újra élesztése!

Jertek oda mind, akik magyar szívet hordoztok kebletekben, mert mireánk vár a Balog 'Adám Istenbe vetett bizodalma.

Jertek, siessetek, mert ott ma özönvíz hull a reménység kalásza. És ezeket meg kell menteni, hogy végre legyen édes az ő kenyérük is, ha otthon aratnak!

Földes Géza.

Aproszágok • Adomán

Kecske a klinikán.

Egy csikágói rendőrállomás kétségbeesett telefonos segélyhívást kapott a szülészeti kórházból. Egy női hang sikoltozva panaszkodott, hogy egy dühöngő szakállas őrült be akarhatolni a terembe, amelynek ajtaját fejével döngeti. Három ápolónő már elájult a rémület-től. A helyszinre siető rendőrök csakhamar eltávolították a vélt őrültet, a városba tévedt kecskét.

A fene.

Beballag a falusi ember a járásbíróhoz, hogy panaszt tegyen nála, mivel, hogy a becsületében megsértették.

— Nohát mondja el a baját!
— szól a járásbíró.

— Hát könyörgöm, a szomszédom aratáskor pörölni kezdett velem és azt merte mondani, hogy egyen meg a fene. Tessék ezért megbüntetni.

— Ej, hiszen ez nem becsületsértés, ezért senkit sem lehet megbüntetni.

— Hát ugy? Ez nem becsületsértés? Nohát akkor egyen meg a fene a tekintetes urat is.
— Szólt nyugodtan és elment.

Bíróságnál.

Bíró: Aztán le merné-e tenni az esküt az állítására?

Peres fél: Azt nem, de hozhatok reá két tanut!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

„Erdéklődő“. Az Ön által említett eset kimeríti a Büntető törvénykönyv 330. paragrafusában foglaltakat, amely a következőképpen mondja: „Aki másnak a lakásában üzemeltetésébe, azokkal összeköttetésben levő, azokhoz tartozó helyiségekbe vagy kerített helyiségekben lakó, vagy a lakással rendelkező beleegyezése nélkül jogtalanul, erőszakkal, fenyegetéssel vagy hamis kulcsok használatával behatol, — amennyiben súlyosabb büntetés alá eső esemény nem forogna fenn, — meg kell büntetésének büntetését követi el és két évig terjedő börtönnel büntetendő. Ha a személy együttesen követi el a bűncselekményt, három évtől a büntetés.“

T. L. Nagykároly. Az 1932. évi 22-iki Monitorul Officiális 96-ik számában közzétett Magyar Polgári törvény magában foglalja a borra vonatkozó részt is és rendelkezik a 115—142. §. foglalkoztatásáról. A IV. Fejezet 138. §-ában található azon eljárások, amelyek engedélyezve, valamint amelyek tiltva vannak. A tilalomnak könnel, pasterizálással, valamint káliumbiszulfáttal való kezelése nem képez tiltott eljárásul vagyis szabad. Kénczés a szőlőtásoknál alkalmazatik, a kisebb időről van szó. A káliumbiszulfát szintén rendeltetéses.

Székelyországban

Hátrélkos előfizetőink közül nagyon sokan tettek ígéretet arra, hogy hátrélkaikat az aratás után, amikor pénzre tesznek szert, kiegyenlítik. Most ez bekövetkezett s ezuton figyelmeztetünk minden hátrélkost, ígéretük teljesítésére. Ettől függetlenül ismételtén felszólítjuk azokat, akik még nem rendezték hátrélkaikat, hogy sürgősen küldjék be díjaikat, mert a gyenge nyári hónapok annyira kimerítették lapunk anyagi erejét, hogy a további hitelezést nem bírjuk s csak azoknak küldhetjük továbbra is lapunkat, akik nincsenek hátrélkban.

K. S. Csehétfalva. B. J. Székelykövesd, L. R. Csicsókeresztur, Cs. L. Lele, M. J. Szilágyosmlyó, N. I. Selénd, Sz. F. Nagyernye, P. J. Székelyudvarhely, K. M. Kilyénfalva.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Özv. B. D.-né. A vérvizsgálat megejtésére ajánlhatjuk Dr. Szövérdffy György orvost, Kolozsvar, Str. Sulceiu (Viz-utca) 1. Sziveskedjék vele — lapunkra való hivatkozással — közvetlenül érintkezésbe lépni.

S. Zs. Ajánlhatjuk dr. Konopi Kálmán gazdaságát Odvos, p. u. Conop, jud. Arad.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: D. M. Székelyudvarhely 150. Nyüvedről: O. K. 150 (r. 1932. dec. 31-ig). Hangya Szöv. 150 (r. 1931. nov. 15-ig. F. év végéig 170 lej beküldését kérjük.) T. A. Székelyszenttamás 150 (r. 1932. dec. 31-ig). B. D. M.-né Bözöd 150, B. E. plebános Torda 150 (r. 1932. dec. 31-ig). É. E. Buresti 325, N. Gy. Korond 125, B. K. I. Borz 150, B. Gy. Kovászna 150, Sz. J. Zilah 85, N. L. Kraszna 155, H. J. Vilvoorde 250, P. V. Szemlak 150, B. B. Kraszna 155, P. S.-né Erolasz 150, K. S. Kisfűlpös 150, T. A. Vizakna 150, U. A. Ip. 155, B. A. B. Ujszékely

100, T. A. Apatelek 150, H. L. Margitta 150, S. L. Gyergyóújfalva 100, Hangyaszöv. Marosjára 150, B. K. E. Dés 125, M. J. Erzsébetbánya 155, E. J. Nagymajtény 155, O. P. Szilágyzóvány 155, Id. B. M. Torda 155, Szöv. Bihar 150, P. L. Avaszváros 150, H. P. Krassófüzes 150, Dr. T. B. Gyergyószentmiklós 75, Id. K. M. Székelykocsárd 75, V. A. Szászvolkány 155, Hitelszöv. Köpec 290, Cs. L. Szilágynagyfalva 155, N. B. Zilah 325, D. A. Marosnagylak 345, Ifj. M. F. Radnótfája 175, V. D. Vizakna 155, B. J. Torockó 155, S. J. Székelybethlenfalva 155, P. M. Nagyszeben 150, Cs. A.-né Szilágypér 90, L. J. Mezőbergenye 150, Olv. és Gazdakör Bihar 150 lej.

Apróhirdetéseik

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Vajmestert keresünk, akinek a csemegevaj és sajtgyártásban képesítése és nagy gyakorlata van. Feltételek: nőtlenység, románul beszélés, pénzkezelésben járasság, valamint az összes tejfeldolgozó gépekhez való feltétlen értés. A jelentkező érezze magát arra képesnek, hogy tejszövetkezeteknél a szükséges gyakorlati utasításokat úgy a gépkezelésre, mint a vaj- és sajt előállítására vonatkozólag kellőképpen meg tudja adni. Soffőri igazolvánnyal bírók előnyben. Írásbeli ajánlatok fizetési igények megjelölése mellett: Vajszállító Csoport, Simonesti Siménfalva, jud. Odorheiu küldendők. (Székelyföldi Kirendeltség).

Toronyfedél javításra árajánlatot kér Kézdimárkosfalva-Marcsa, jud. Treiscaune ref. lekésze. 4 m² új bádóg, 4 m² régi bádóg helyretétele, aládeszkázása, egy szarufa betétele, 72 m² bádógfödél tisztítása, foltozása, forrasztása, festése, minimummal és beszereléssel.

meg az erjedést. Pasterizálás 55-60 fokra való főzéssel, illetve must megtartja ízét és jó kezelés mellett hóig sem erjed tovább. Kámbiszulfátból Hl-ként 50 gramm kell számítani, melyet előbb vízben vagy borban kell feloldani s úgy hozzátölteni.

M. Gy. Erdőszáda. A földi gyümölcs (Sambucus Ebulus) gyümölcsében nincsen szesz, de az érett gyümölcséből le lehet szeszt főzni, mert a gyümölcsben lévő cukrot erjesztés által lehet átalakítani. Pálinkát is lehet belőle főzni. A bodza (Sambucus nigra) virágait gyűjtik és megszáritva ízű teának használják. Borokból iszt főznek.

P. B. J. Nagysármás. Az agrárkérdés értelmében Öntől jogtanácsot sajtajátítottak ki 7 és fél hold földet, mert Önnek az egész birtok mentes a kisajátítástól. Az ügy pontos ismerete nélkül nem tudunk tanácsot adni arra, hogy Ön még élhet-e valamilyen jogorvoslattal. Ügyével forduljon ügyvédhez, aki pedig küldje be nekünk minden iratát, hogy azok átnézés után a továbbiakra nézve tanácsot adhassunk. — Az Ön jogdíját községi pótdóba lehet nem szabad. Forduljon pártvezetélre a főszebábirohoz s ha tanácsot ad, a megyei Prefektusnak.

A. Belső. Az érvényben lévő törvény szerint senkinek sem áll jogában az, hogy ingatlanát úgy eladja, hogy szomszédainak kárt okozzon. Amennyiben a kérdéses malomnak és fűveléplnek új malomárkot készítenek, ezt az új malomárok készítésével birtokosainak hozzájárulásával kellett volna készíteni. Ellenkező esetben a malommal birtokosok felelnek minden kárért. Ha nem telt el az új malomárok készítése, akkor birtokháborítási kérelmet lehet folyamatba tenni, mely esetben kártérítés és birtokmegállíttatásért kell pert indítani. Tanácsos, hogy Ön panaszot forduljon egy megbízható ügyvédhez, ki a részletesen megvizsgálás után megmondhatja a megoldási lehetőségeket.

Rendelje meg a

PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványsszámot!

A Református Világszemle 4-ik számának

Tartalomjegyzéke:

Gyalóky László a dunáninneni egyházkerület főjegyzője életrajza. — Csallóköz. — Nagy Nándor, a komáromi egyházmegye főgondnoka. — A csallóközi reformátusokról. — Mátyusföldi egyházmegye. A prágai magyarokról. Sárospatak. A sárospataki ref. főiskola homlokzata. — A sárospataki új angol internátus homlokzata. — A magyar református New-Yorkban. — A brazilai magyar reformátusokról. — Braziliai magyar gyülekezet Sao Paulóban. — Az atheisták támadásai. — Előfizetés egy évre 140 L. Egyes szám 35 L. Kapható a **MINERVA** könyvkereskedésben Cluj-Kolozsvár Str. R Maria (v. Deák Ferenc-utca) 1 szám alatt.

Sok pénzt kereshet befektetés nélkül!
ha megveszi

CSERJÉSSY:

A szegény ember gazdasága

cimű, a vadontermő gyógynövények gyűjtéséről szóló könyvet. 35 Leu beküldésére portómentesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 1 sz.
(v. Deák Ferenc-utca.)

Tóth Tihamér:

Hiszek Jézus Krisztusban!

A Szentbeszéd a Hiszekegyről ciklus II-ik kötete megjelent. 300 L. beküldése ellenében portómentesen szállítja a

Minerva könyvesbolt

Cluj-Kolozsvár, Strada Regina Maria
(Deák Ferenc-utca) 1. szám.

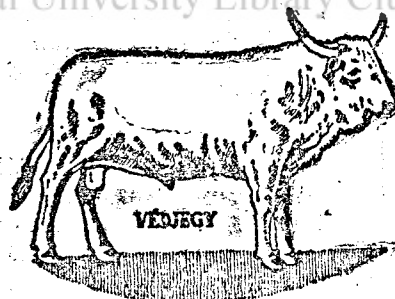
Ha sikert akar elérni, hirdessen a „Magyar Nép”-ben!

Aranyosgyéresi Ágyaçipar Részvénytársaság Turda-Torda

Gyárt elsősorban, földgázzal égetett és minden igénynek megfelelő

tetőcserepet, fali- és járdatéglát!

Csak az alatti védjeggyel ellátott gyártmány a valódi!

★
Képviseletek
az ország minden
nagyobb helységében

IRODA:
TURDA-TORDA

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP” kiadóhivatalának

Cluj-Kolozsvár

Alulírott most az ötödik huzás előtt, be akarok lépni az osztálysorsjegyek közé. Az első, második, harmadik és negyedik huzás jegyének az árát is kifizetem.

Rendelek Önöknél.....db.....
nyolcad (5 × 125 = 625 lei.)
negyed (5 × 250 = 1250 lei.)
fél (5 × 500 = 2500 lei.)
egész (5 × 1000 = 5000 lei.)
osztálysorsjegy utánvétellel.

(A nem kívánt sorsjegy törölnöd.)

Főelárusító:

Kereskedelmi Hitelintézet

R-T. Cluj-Kolozsvár.

Tisztelettel:

olvasható aláírás.

pontos lakhely.